Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0217

A Bizottság Albániáról szóló 2025. évi jelentése

Az Európai Parlament 2026. június 17-i állásfoglalása a Bizottság Albániáról szóló 2025. évi jelentéséről (2025/2250(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Albán Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodásra[1],

– tekintettel Albánia európai uniós tagságra irányuló, 2009. április 24-i kérelmére,

– tekintettel az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló, 2021. szeptember 15-i (EU) 2021/1529 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz létrehozásáról szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1449 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[3],

– tekintettel „A csatlakozási folyamat javítása – hiteles uniós perspektíva a Nyugat-Balkán számára” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0057),

– tekintettel a Tanács által 2022 júliusában, az Albániával való uniós tárgyalási keretre, amely meghatározza az Albánia uniós csatlakozására vonatkozó iránymutatásokat és elveket,

– tekintettel „A Nyugat-Balkánra vonatkozó új növekedési terv” című, 2023. november 8-i bizottsági közleményre (COM(2023)0691),

---

1 HL L 107., 2009.4.28., 166. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
2 HL L 330., 2021.9.20., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 HL L, 2024/1449, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– tekintettel Albániának az EU Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköze keretében benyújtott, a Bizottság által 2024. október 23-án jóváhagyott reformprogramjára,

– tekintettel a „2025. évi jogállamisági jelentés” című, 2025. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2025)0900), valamint az azt kísérő, „2025. évi jogállamisági jelentés – Országfejezet – A jogállamiság helyzete Albániában” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2025)0928),

– tekintettel a „2025. évi közlemény az EU bővítési politikájáról” című, 2025. november 4-i bizottsági közleményre (COM(2025)0690), valamint az azt kísérő, „Albania 2025 Report” (2025. évi jelentés Albániáról) című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2025)0750),

– tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) választási megfigyelő missziójának 2025. október 23-i, Albánia 2025. május 11-i parlamenti választásairól szóló végleges jelentésére,

– tekintettel a Brüsszelben tartott 2025. december 17-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón elfogadott nyilatkozatra,

– tekintettel a 2018-ban, 2020-ban és 2021-ben Szófiában, Zágrábban és Brdo pri Kranjuban tartott EU–Nyugat-Balkán-csúcstalálkozókra és azok nyilatkozataira,

– tekintettel az Albániáról szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel az uniós bővítési stratégiáról szóló, 2026. március 11-i állásfoglalására[4],

– tekintettel a Transparency International által 2026 februárjában közzétett 2025. évi korrupcióérzékelési indexre,

– tekintettel a Riporterek Határok Nélkül által 2025-ben közzétett 2025. évi sajtószabadság-indexre,

– tekintettel a Világgazdasági Fórum „A nemek közötti szakadékról szóló 2025. évi globális jelentés” című, 2025. június 11-i jelentésére,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A10-0141/2026),

A. mivel az EU bővítése továbbra is stratégiai befektetést jelent a békébe, a biztonságba, a stabilitásba, valamint a demokratikus és társadalmi-gazdasági fejlődésbe az egész európai kontinensen;

---

4 Elfogadott szövegek, P10_TA(2026)0077.

B. mivel Albánia továbbra is egyértelmű és következetes stratégiai irányvonalat követ az uniós tagság felé, és bizonyította, hogy teljes mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához, többek között az Oroszországgal és Belarusszal szembeni uniós korlátozó intézkedésekhez, és támogatja Ukrajnát az ENSZ Közgyűlésének határozatairól szóló szavazásokon;

C. mivel Albánia 2014-ben uniós tagjelölt státuszt kapott, 2022 júliusában megkezdte a csatlakozási tárgyalásokat, 2023 novemberében sikeresen lezárta az átvilágítási folyamatot, és 2024. október 15. és 2025. november 17. között megnyitotta a tárgyalási fejezetek valamennyi témakörét;

D. mivel a Bizottság Albániáról szóló 2025. évi jelentése megerősíti, hogy az ország a csatlakozással kapcsolatos legtöbb területen további előrelépéseket tett, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy mélyrehatóbb, következetesebb és visszafordíthatatlan reformokra van szükség;

E. mivel az uniós bővítési folyamat hitelessége a szigorú feltételrendszertől, az érdemeken alapuló előhaladástól és a reformok hatékony végrehajtásától függ, nem pedig kizárólag a jogszabályok hivatalos elfogadásától; mivel Albánia EU-hoz történő csatlakozásának az a feltétele, hogy a csatlakozási tárgyalások „Alapkérdések” témaköre által lefedett területeken – kezdve a jogállamisággal és a demokratikus intézmények működésével – tartós, mélyreható és visszafordíthatatlan reformokat hajtson végre; mivel az adott tagjelölt ország által végrehajtott reformok minősége határozza meg a csatlakozás menetrendjét;

F. mivel a demokratikus intézmények, az igazságszolgáltatás függetlensége, a korrupcióellenes erőfeszítések, a tömegtájékoztatás szabadsága, valamint az alapvető jogok – köztük a kisebbségi jogok – megerősítése továbbra is alapvető fontosságú Albánia csatlakozásának ütemezése szempontjából;

G. mivel a demokratikus folyamatok integritásának védelme az EU bővítési politikájának központi elemévé vált; mivel 2025 júliusában az albán parlament elfogadta az ország első, a külföldi beavatkozás és a dezinformáció elleni nemzeti stratégiáját;

H. mivel az ODIHR-nek a 2025. május 11-i albán parlamenti választásokat követő 2025. október 23-i ajánlásait, valamint az ODIHR korábbi, az albániai választások lebonyolításának további javítására irányuló ajánlásait még nem hajtották végre teljes mértékben;

1. üdvözli Albánia uniós integráció iránti kiemelkedő elkötelezettségét, amely az ország összes politikai pártja közötti konszenzuson és polgárai elsöprő támogatásán alapul, és elismerését fejezi Albániának, amiért mindössze 13 hónapon belül megnyitotta a

csatlakozási tárgyalási fejezetek valamennyi témakörét; megjegyzi, hogy az albán polgárok továbbra is következetesen támogatják az uniós tagságot, ami az albán társadalom határozott európai törekvéseit tükrözi; arra ösztönzi az országot, hogy tartsa fenn a reformok jelenlegi lendületét, és folytassa jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összehangolását, hangsúlyozva, hogy Albánia előrehaladása az Európai Unió felé vezető úton hozzájárul az európai kontinens stabilitásához, biztonságához és rezilienciájához;

2. tudomásul veszi Albánia azon törekvését, hogy 2027 végéig lezárja a csatlakozási tárgyalásokat, valamint üdvözli az elmúlt években e tekintetben elért gyors előrelépést; hangsúlyozza, hogy az albán hatóságoknak biztosítaniuk kell a jogszabályok alapos végrehajtását;

3. megjegyzi, hogy mind a Bizottság Albániáról szóló 2025. évi jelentése, mind az ODIHR 2025. májusi parlamenti választásokról szóló jelentése úgy értékeli, hogy Albánia választási kerete nagyjából megfelelő a valódi megmérettetésen alapuló választások lebonyolításához, ugyanakkor megismétli a politikai szereplők egyenlőtlen versenyfeltételeivel, az állami intézmények és a pártstruktúrák közötti határvonalakat elmosó adminisztratív erőforrásokkal való visszaéléssel, a politikai pártok finanszírozásával, a szavazatvásárlásról szóló kijelentésekkel és a szavazókra gyakorolt nyomással kapcsolatos aggályokat; felkéri ezért az albán többségi politikai erőket és az ellenzéket egy átfogó választási reform konstruktív és inkluzív lefolytatására a civil társadalommal való szoros együttműködésben, és hogy jóval a jövőbeli választási ciklusok megkezdése előtt teljes mértékben hajtsák végre az ODIHR és a Velencei Bizottság függőben lévő ajánlásait; hangsúlyozza, hogy egy ilyen reformnak meg kell erősítenie a választási keretet, többek között a kampányfinanszírozás átláthatóságát, a médiához való méltányos hozzáférést, az adminisztratív erőforrásokkal való visszaélés elleni biztosítékokat, valamint biztosítania kell a keret hatékony végrehajtását; hangsúlyozza, hogy a széles körű politikai konszenzus és e reformok valódi végrehajtása elengedhetetlen a jövőbeli választásokba vetett közbizalom biztosításához;

4. aggodalmát fejezi ki a folytatódó politikai polarizáció és konfrontatív politikai diskurzus miatt, amelyek aláássák a parlamenti felügyeletet, a közbizalmat és a demokratikus intézmények hatékony működését; ösztönzi a politikai szereplőket, hogy kezdjenek újra konstruktív parlamenti párbeszédet, biztosítva, hogy az albán parlament továbbra is a demokratikus vita és a demokratikus felügyelet központi fóruma maradjon; hangsúlyozza, hogy a működő demokráciához az ellenzék parlamenti eljárásokban való érdemi részvételére van szükség; emlékeztet arra, hogy az erőszakos tiltakozásoknak nincs helyük a működő demokráciában;

5. ösztönzi a végrehajtó hatalom szigorúbb parlamenti ellenőrzését, a jogalkotási eljárások fokozott átláthatóságát, valamint a civil

társadalmi szervezetekkel, a szociális partnerekkel és a független intézményekkel korai szakaszban folytatott, jelentőségteljesebb konzultációt; hangsúlyozza, hogy az uniós integrációs folyamat előrehaladását a reformok minőségének és inkluzivitásának veszélyeztetése nélkül kell folytatni; hangsúlyozza az érdekelt felek megfelelő bevonásának és a nemzeti felelősségvállalásnak a fontosságát a fenntartható végrehajtás és a tartós hatás biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az albán parlamenti bizottságok szerepét és kapacitásait, többek között az információkhoz való jobb hozzáférés, a szakértői támogatás és az átlátható jogalkotási eljárások révén;

Jogállamiság, igazságszolgáltatás és korrupció elleni küzdelem

6. üdvözli az albán igazságügyi reformfolyamat folyamatos végrehajtását, beleértve a bírák és ügyészek átvilágítását, ami hozzájárult az elszámoltathatóság és feddhetetlenség igazságszolgáltatáson belüli megerősítéséhez; elismerését fejezi ki a Bírói Főtanácsnak a bírák új kinevezéséért, ami hozzájárul a betöltetlen álláshelyek csökkentéséhez; hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatás függetlenségének megőrzése továbbra is alapvető fontosságú a jogállamiság szempontjából, az igazságszolgáltatás elszámoltathatóságának, minőségének és hatékonyságának további fokozására irányuló folyamatos erőfeszítések mellett; rámutat azonban az igazságszolgáltatás hatékonyságával, a jogerős bírósági határozatok hatékony végrehajtásával, az ügyhátralékkal, az ítélkezési gyakorlat következetességével és a jogtalan befolyásolásra irányuló kísérletekkel kapcsolatos tartós kihívásokra;

7. emlékeztet arra, hogy a parlamenti mentelmi jog a demokratikus intézmények megfelelő működésének biztosítását célzó albán alkotmányos keret részét képezi; hangsúlyozza, hogy az ezzel kapcsolatos döntéseket szigorúan az alkotmányos rendelkezésekkel és a bevett jogi eljárásokkal összhangban, politikai beavatkozás és szükségtelen késedelem nélkül kell meghozni;

8. elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak az Alkotmánybíróság hatékonyságának folyamatos javításáért; szorgalmazza azonban az igazságügyi kormányzás egyéb szerveinek további megerősítését, valamint a bírósági infrastruktúrába és a digitalizációba történő folyamatos beruházásokat; emlékeztet arra, hogy az igazságszolgáltatás továbbra is politikai nyomásnak és fenyegetéseknek van kitéve, amelyek aláásható az igazságszolgáltatás függetlenségét; hangsúlyozza az alkotmánybírósági határozatoknak mind a végrehajtó, mind pedig a jogalkotó hatalom általi, időben történő és teljes körű végrehajtásának fontosságát, ami a jogállamiság és az intézményi egyensúly alapvető eleme;

9. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Transparency International 2025. évi korrupcióérzékelési indexe szerint Albánia a 2024. évi 80. helyezéséhez képest a 91. helyre esett vissza; hangsúlyozza, hogy a korrupció továbbra is komoly aggodalomra ad okot, és hogy a jogi és intézményi kerete vonatkozásában elért eredmények ellenére Albániának tovább kell növelnie a célzott rendfenntartási képességét, további eredményeket kell felmutatnia a nyomozás, a bűnüldözés és a jogerős ítélethozatal terén, különösen a magas szintű korrupciós ügyekben; üdvözli a kulcsfontosságú korrupcióellenes jogszabályok elfogadását, többek között a visszaélést bejelentő személyek védelméről és az összeférhetetlenségről, és felszólít azok alapos végrehajtására; üdvözli a szakosodott korrupcióellenes és a szervezett bűnözés elleni küzdelemmel foglalkozó intézmények – többek között a Korrupció és Szervezett Bűnözés Elleni Szakosított Struktúra (SPAK) – folyamatos munkáját, és felszólít tartós függetlenségük, megfelelő erőforrásaik és elegendő működési kapacitásuk biztosítására, anélkül, hogy korlátoznák vizsgálati hatásköreiket vagy aláásnák munkájukat; fokozott erőfeszítésekre szólít fel a bűncselekményekből származó vagyoni eszközök hatékony felkutatásának, befagyasztásának, elkobzásának és kezelésének biztosítása érdekében, többek között szisztematikus pénzügyi nyomozások, az ügynökségek közötti és határokon átnyúló együttműködés javítása, valamint az elkobzási eszközök alapvető jogokkal összhangban történő teljes körű alkalmazása révén;

10. kitart amellett, hogy a polgárok állami intézményekbe vetett bizalmának megerősítése és a kiszámítható üzleti környezet lehetővé tétele érdekében minden szinten foglalkozni kell a korrupcióval; megerősített átláthatóságra, összeférhetetlenségi ellenőrzésekre, integritási kockázatértékelésekre és célzott megelőző intézkedésekre szólít fel a magas kockázatú ágazatokban, nevezetesen a közbeszerzésben és a koncessziókban, az engedélyezésben és az ellenőrzésekben, valamint az építőiparban és a területrendezésben;

11. felszólítja Albániát, hogy tegyen határozott előrelépést az ingatlanok első nyilvántartásba vétele és a méltányos, általánosan elfogadott kompenzáció terén, javítsa az állami kataszter átláthatóságát és az ingatlan-nyilvántartásban szereplő kataszteri adatok minőségét, valamint biztosítsa a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogvédelemhez való jog tiszteletben tartását az ingatlanok kisajátítása és törlése esetén;

12. kiemeli a szervezett bűnözés, többek között a pénzmosás és a kábítószer-kereskedelmi hálózatok elleni hatékony küzdelem fontosságát, és fokozott együttműködésre szólít fel az uniós ügynökségekkel, például az Europollal és az Eurojusttal; felhívja a hatóságokat, hogy gyorsítsák fel Albánia szervezett bűnözésre vonatkozó jogi keretének az uniós vívmányokkal való összehangolására irányuló erőfeszítéseket, erősítsék meg a bűnüldözési kapacitást és javítsák a nyomozások hatékonyságát;

13. üdvözli, hogy az albániai bankok hivatalosan megkezdték a határokon átnyúló euróügyleteknek a SEPA-rendszeren keresztül történő végrehajtását; elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak a pénzmosás elleni küzdelem terén a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre irányuló, a 2024–2030 közötti időszakra szóló nemzeti stratégia elfogadása révén tett határozott erőfeszítéseikért; tudomásul veszi a „Cashless Albania 2030” (Készpénzmentes Albánia 2030) kezdeményezést, amelynek célja az üzleti szférán belüli jelentős arányú informális gazdasági tevékenység és az illegális készpénzforgalom kezelése;

Alapvető jogok és a tömegtájékoztatás szabadsága

14. üdvözli, hogy a Riporterek Határok Nélkül által közzétett 2025. évi sajtószabadság-indexben Albánia a rangsorban a 2024. évi 99. helyről 2025-ben a 80. helyre lépett előre; további erőfeszítéseket szorgalmaz Albániában a véleménynyilvánítás szabadságának és a médiapluralizmusnak a védelme érdekében, beleértve a médiatulajdonosok esetleges összeférhetetlenségeinek nagyobb átláthatóságát, az újságírókra nehezedő politikai és gazdasági nyomással szembeni biztosítékokat, valamint a médiaszakemberek elleni fenyegetések és támadások hatékony kivizsgálását; felszólít továbbá a média tulajdonosi struktúráinak fokozott átláthatóságára és az állami hirdetések átlátható elosztására a szerkesztői függetlenség és a médiapluralizmus védelme érdekében;

15. határozottan elítéli a független újságírókkal és médiaszakemberekkel szembeni ellenségeskedést Albániában, beleértve a magas rangú tisztviselők által elkövetett verbális támadásokat és médiaellenes retorikájukat, a lejáratő kampányokat és a gyakran a jogállamiságról, a korrupcióról és az igazságszolgáltatásról tudósító újságírókat célzó, nőgyűlölő online zaklatást; aggodalmát fejezi ki továbbá az újságírók elleni perek magas száma miatt; üdvözli az albán büntető törvénykönyv közelmúltbeli módosításait; sajnálja azonban, hogy ezek nem vezettek ahhoz, hogy az uniós és nemzetközi normákkal összhangban teljes mértékben dekriminalizálják a rágalmazást és a becsületsértést;

16. felhívja az albán hatóságokat, hogy az információs környezet rezilienciájának megerősítését célzó kiegészítő intézkedésként mozdítsák elő a médiatudatosságot és a digitális jártasságot, többek között a médiatudatossággal kapcsolatos kezdeményezéseknek az oktatási rendszerbe való integrálása, a tanárképzés és a modern tanulási erőforrások támogatása, valamint a független médiával és a vonatkozó uniós programokkal való együttműködés fokozása révén a kritikus gondolkodás és a felelős digitális szerepvállalás előmozdítása érdekében;

17. ösztönzi Albániát, hogy erősítse meg az etnikai és vallási kisebbségekhez és a kiszolgáltatott csoportokhoz tartozók, köztük a

romák és az egyiptomiak, a fogyatékossággal élő személyek, a migráns munkavállalók és az LMBTIQ±személyek jogainak védelmére és előmozdítására szolgáló intézményi keretet, és biztosítsa a hátrányos megkülönböztetés elleni jogszabályok hatékony végrehajtását, valamint az etnikai és vallási kisebbségek és kiszolgáltatott csoportok hozzáférésének javítását, továbbá a társadalmi, gazdasági és politikai életben való érdemi részvételüket; aggodalmát fejezi ki az albániai politikai diskurzusban jelen lévő genderellenes retorika miatt; megjegyzi, hogy a kisebbségi jogok védelmére szolgáló intézményi keret megerősítését olyan hatékony intézkedéseknek kell kísérniük, amelyek biztosítják e jogok teljes körű és hatékony gyakorlati végrehajtását;

18. felhívja az albán hatóságokat, hogy biztosítsák a kisebbségi nyelveken történő oktatáshoz való fenntartható hozzáférést az elismert nemzeti kisebbségek számára, és támogassák a tanárok ennek megfelelő képzését, a tankönyvek fejlesztését és a kulturális identitás megőrzését;

19. elismerését fejezi ki a nemek közötti egyenlőségről szóló törvény elfogadásáért Albániában, amely összhangban van az uniós vívmányokkal és a nemzetközi emberi jogi normákkal; aggodalmát fejezi ki azonban az LMBTIQ+-személyek elleni dezinformáció és gyűlöletbeszéd hullámai, többek között az LMBTIQ+-személyek egyenlőségéért küzdő civil társadalmi szervezetek munkája elleni lejáratő kampányok miatt; felhívja az albán hatóságokat, hogy a diszkriminatív retorikát terjesztő személyeket a törvény előtt vonják felelősségre; felhívja az albán kormányt, hogy dolgozzon ki jogi intézkedéseket – például bejegyzett élettársi kapcsolatot – az azonos nemű párok elismerésére és védelmére, az LMBTI-személyekre vonatkozó nemzeti cselekvési tervben (2021–2027) tett kötelezettségvállalásának megfelelően, valamint annak érdekében, hogy Albánia emberi jogi jogszabályait összhangba hozza az uniós vívmányokkal;

20. üdvözli a bolgár közösség régóta fennálló történelmi jelenlétét olyan régiókban, mint Preszpa, Gollobordë és Gora, és ösztönzi az albán hatóságokat, hogy biztosítsák számukra, valamint Albánia más elismert nemzeti kisebbségei számára nyelvi, kulturális és oktatási jogaik teljes körű tiszteletben tartását;

21. sajnálatát fejezi ki az albániai kisebbségi csoportokat érintő megkülönböztetés és társadalmi kirekesztés tartós problémái miatt, különösen az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés terén; felszólítja az albán kormányt, hogy teljes mértékben hangolja össze a megkülönböztetés elleni politikákat és a kisebbségi jogokat az uniós vívmányokkal; hangsúlyozza, hogy javítani kell az igazságszolgáltatáshoz és a politikai részvételhez való hozzáférést, különösen a kiszolgáltatott és marginalizált csoportok számára;

22. elismeri, hogy a görög nemzeti kisebbség továbbra is jelentős történelmi jelenléttel bír, különösen Dél-Albániában, és felszólítja Albániát, hogy biztosítsa a tulajdonhoz való jog védelmét;

23. kiemeli továbbá a kommunista diktatúrával kapcsolatos emlékhelyek megőrzésének, valamint a történelmi tudatosságot elősegítő és a demokratikus kultúrát erősítő emlékezet és oktatási kezdeményezések támogatásának fontosságát, különösen a fiatalabb generációk körében;

24. üdvözli Albánia élénk és konstruktív civil társadalmát, amely rendkívül fontos és pozitív szerepet játszik a reformfolyamatban; ösztönzi az albán kormányt, hogy építsen ki olyan együttműködési kapcsolatokat, amelyek már a kezdetektől fogva ténylegesen bevonják a civil társadalmat az átlátható jogalkotási folyamatba; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy az albániai civil társadalmi szervezetek továbbra is kihívásokkal néznek szembe, és korlátozott közfinanszírozásban részesülnek; felhívja továbbá az albán kormányt, hogy biztosítson támogató, biztonságos és megkülönböztetésmentes környezetet a civil társadalom számára;

25. aggodalommal tölti el, hogy a Világgazdasági Fórum nemek közötti szakadékról szóló 2025. évi globális jelentése szerint Albánia világviszonylatban a 2024. évi 23. helyről 2025-ben a 36. helyre esett vissza, ami a nemek közötti szakadék szélesedésére utal; sajnálja, hogy Albániának a nemi alapú erőszak elleni küzdelemre vonatkozó jogi kerete még nem igazodik az isztambuli egyezményhez; sürgeti az albán kormányt, hogy javítsa az áldozatoknak nyújtott támogató szolgáltatásokat, különösen az egészségügyi ellátás, a női menedékhelyek finanszírozása, az ingyenes jogi segítségnyújtás, valamint a reintegrációs és rehabilitációs programok keretében;

26. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Albánia 2021–2026-os időszakra vonatkozó nemzeti gyermekjogi menetrendjét még nem hajtották végre teljes mértékben, és a gyermekek igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését késedelmek, korlátozott jogi segítségnyújtás és nem megfelelő intézményi koordináció akadályozza; sajnálja, hogy Albániában a gyermekek többsége továbbra is a szegénység kockázatának van kitéve; felhívja az albán hatóságokat, hogy hatékonyan hajtsák végre a nemzeti gyermekjogi menetrendet azáltal, hogy segítséget nyújtanak a kirekesztéssel és szegénységgel szembesülő gyermekeknek;

Közigazgatási reform és kormányzás

27. elismeri a közigazgatási reform terén elért eredményeket, beleértve a stratégiai tervezést és koordinációt is; üdvözli a közigazgatási reformra vonatkozó, 2025–2030-as időszakra szóló horizontális stratégia elfogadását; hangsúlyozza azonban, hogy további erőfeszítésekre van szükség az érdemeken alapuló munkaerő-

felvételnek és a depolitizációnak a biztosításához a közszférában, beleértve a közszolgálatra vonatkozó új jogszabályi keret elfogadását és végrehajtását;

28. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy sem a közbeszerzésre vonatkozó jogi keret sem pedig a társasági jogi jogszabályok nincsenek teljes mértékben összehangolva az uniós vívmányokkal; felhívja az albán hatóságokat, hogy folytassák az albán jogszabályoknak az uniós vívmányokkal való teljes körű összehangolására irányuló erőfeszítéseiket; megerősített parlamenti felügyeletre, független ellenőrzésekre és a közbeszerzési eljárások teljes átláthatóságára szólít fel a versenyre, az adatvédelemre és a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó uniós normáknak való megfelelés biztosítása érdekében;

29. üdvözli Albánia pártközi parlamenti bizottságának a területi reformmal kapcsolatos, folyamatban lévő munkáját; hangsúlyozza, hogy e területen minden reformot inkluzív folyamat keretében kell végrehajtani, objektív társadalmi-gazdasági kritériumok és a helyi önkormányzatokra vonatkozó európai normák alapján;

30. jobb szakpolitikai tervezést, tényeken alapuló döntéshozatalt és átlátható költségvetési folyamatokat szorgalmaz, beleértve a közpénzügyek megerősített parlamenti felügyeletét; ragaszkodik a helyi önkormányzatok pénzügyi forrásainak, igazgatási kapacitásának és költségvetési autonómiájának növeléséhez;

31. elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak a 2025–2030-as időszakra szóló nemzeti kiberbiztonsági stratégia közelmúltbeli elfogadásáért; üdvözli, hogy Albánia jelenlegi kiberbiztonsági törvényét összehangolták az EU NIS 2 irányelvével[5]; elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak azért, hogy elfogadták a kritikus és fontos információs infrastruktúrák üzemeltetőinek frissített jegyzékét;

32. üdvözli, hogy Albánia folyamatosan javítja az Eurostatnak történő adattovábbítását; felhívja az albán hatóságokat, hogy fokozzák tovább a jó minőségű adatok előállítását és terjesztését;

33. elismerését fejezi ki az albán kormánynak a védjegyekről és szabadalmakról szóló új törvények elfogadásáért; felhívja az albán hatóságokat, hogy teljes mértékben hangolják össze a szellemitulajdon-jogot az uniós vívmányokkal, és folytassák annak

---

5 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2555 irányelve (2022. december 14.) az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, valamint a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról és az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről (NIS 2 irányelv) (HL L 333., 2022.12.27., 80. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

megerősítését;

Társadalmi-gazdasági reformok és környezetvédelem

34. üdvözli Albánia elkötelezettségét a Nyugat-Balkánra vonatkozó új uniós növekedési terv végrehajtása iránt; megjegyzi azonban, hogy továbbra is strukturális hiányosságok állnak fenn, beleértve az üzleti szférán belüli informális gazdasági tevékenységet, a termelékenység korlátozott növekedését és a kihívásokkal teli üzleti környezetet; sajnálja, hogy a nagy informális gazdaság akadályozza az üzleti környezetet és a versenyt; ismét hangsúlyozza, hogy javítani kell a nyugat-balkáni országok közötti közlekedési infrastruktúrát, és tovább kell fejleszteni a légi és vasúti összeköttetéseket az uniós tagállamokkal; elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak az Albániában finanszírozott uniós projektek héamentességéért;

35. emlékeztet a Nyugat-Balkánra vonatkozó uniós gazdaságélénkítési és beruházási tervben rejlő lehetőségekre a regionális összeköttetések vasúton és közúton keresztül történő javítása tekintetében; ezzel összefüggésben sürgeti valamennyi érintett ország hatóságait, hogy fejezzék be az Albániát, Észak-Macedóniát és Bulgáriát összekötő VIII. folyosóhoz tartozó projekteket;

36. felszólít a közvetlen külföldi befektetések átfogó átvilágítási mechanizmusának végrehajtására, amely stratégiai kezdeményezésként elősegíti a nemzeti érdekek védelmét, a biztonság fokozását, valamint a befektetők számára a kiszámíthatóság és az uniós normákkal való összhang biztosítását;

37. kiemeli, hogy Albánia államháztartási belső pénzügyi ellenőrzésének belső kontrollrendszere továbbra is csak részben eredményes; felhívja Albániát, hogy növelje az állami tulajdonú vállalatok elszámoltathatóságát és átláthatóságát azáltal, hogy nyilvánosan hozzáférhetővé teszi éves pénzügyi teljesítményjelentéseiket; megállapítja, hogy az albán hatóságoknak az albán Legfelső Állami Számvevőszék ajánlásait ténylegesen végre kell hajtaniuk;

38. üdvözli az albán váminformációs rendszerek uniós rendszerekkel való korszerűsítésére és harmonizálására irányuló, a 2025–2030-as időszakra szóló stratégia elfogadását; elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak azokért az erőfeszítéseikért, amelyekkel a vámügyi infrastruktúra harmonizálása és javítása révén az uniós normáknak való megfelelésre törekednek; hangsúlyozza, hogy a vámügyi informatikai rendszerek jelentős korszerűsítésre szorulnak az uniós normákkal való teljes harmonizáció elérése érdekében, és felhívja az albán hatóságokat, hogy gyorsítsák fel az e tekintetben szükséges beruházásokat és reformokat;

39. elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak a magánnyugdíjalapokra vonatkozó jogszabályoknak az uniós vívmányokkal való összehangolásáért; felhívja Albániát, hogy teljesítse ki

jogszabályainak összehangolását a biztosításra, a tőkepiacokra, az értékpapírpiacokra, a befektetési alapokra és a pénzügyi piaci infrastruktúrákra vonatkozó uniós vívmányokkal;

40. melegen üdvözli a Bizottság javaslatát és a Tanács arra vonatkozó felhatalmazását, hogy kezdjenek tárgyalásokat a belföldi díjszabás szerinti barangolás uniós rendszerének a Nyugat-Balkánra való kiterjesztéséről, és felhívja a Bizottságot és a nyugat-balkáni partnereket, hogy mielőbb tegyék meg a szükséges lépéseket az EU és a nyugat-balkáni partnerek barangolási piacainak kölcsönös megnyitása érdekében, lehetővé téve a polgárok és a vállalkozások számára, hogy további díjak nélkül élvezhessék a barangolási szolgáltatások előnyeit;

41. kiemeli az oktatásba, a készségfejlesztésbe és az innovációba való beruházás fontosságát a fenntartható növekedés és a társadalmi kohézió támogatása érdekében; elismerését fejezi ki az albán kormánynak a felsőoktatás reformjára és a 2021–2026 közötti időszakra vonatkozó nemzeti oktatási stratégia folyamatos végrehajtására irányuló jogalkotási aktusok elfogadásáért; felhívja az albán hatóságokat, hogy véglegesítsék a kulturális örökségről és a múzeumokról szóló törvény végrehajtási jogszabályait; ösztönzi olyan szakpolitikák kidolgozását, amelyek célja a fiatalok és a képzett munkaerő elvándorlásának csökkentése és a fiatal szakemberek lehetőségeinek megerősítése jobb munkaerőpiaci feltételek, az oktatás reformja és az innováció támogatása révén;

42. felszólít a szociális lakhatási keret továbbfejlesztésére és hatékony végrehajtására Albániában, a szociális lakhatásra vonatkozó 2016–2025-ös nemzeti stratégia folytatása és javítása alapján, hogy stabil és tisztességes életkörülményeket biztosítsanak az alacsonyabb jövedelmű és kiszolgáltatott csoportok számára; hangsúlyozza különösen a hozzáférhető és megfizethető szociális lakhatás fontosságát a fiatalok, köztük a diákok és a tanulószerződéses tanulók számára, mivel az támogatja földrajzi mobilitásukat, az oktatáshoz és képzéshez való hozzáférésüket, valamint sikeres munkaerőpiaci integrációjukat;

43. hangsúlyozza, hogy a valódi társadalmi párbeszéd kulcsfontosságú ahhoz, hogy az uniós bővítés előnyeit a lakosság valamennyi szegmense élvezhesse; üdvözli az adatbázis-átvitel javítását és az Európai Foglalkoztatási Szolgálathoz (EURES) való korai kapcsolódás javulását, amelyet a foglalkozások nemzeti jegyzékének a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások többnyelvű európai osztályozásával (ESCO) való teljes körű összehangolása tett lehetővé; sajnálatát fejezi ki azonban a Nemzeti Munkaügyi Tanács üléseinek alacsony gyakorisága miatt; felszólít a háromoldalú egyeztetési folyamat megerősítésére, beleértve a megfelelő szakszervezeti képviseletet; hangsúlyozza, hogy továbbra is támogatni kell a szociális partnerek kapacitásépítését;

44. fokozott erőfeszítésekre szólít fel az uniós munkajognak és az uniós munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági keretnek való megfelelés előmozdítása érdekében, beleértve a megkülönböztetésmentes politikák és az esélyegyenlőségi intézkedések teljes körű végrehajtását, és sürgeti az illetékes nemzeti hatóságokat, hogy biztosítsák a hatékony nyomon követést, a végrehajtást és meg nem felelés esetén a megfelelő szankciókat;

45. hangsúlyozza, hogy az Unióhoz való csatlakozás felé tett előrelépéshez tényleges eredményekre van szükség a környezetvédelmi vívmányok végrehajtása és érvényesítése terén, különösen a környezeti értékelés, a természetvédelmi jogszabályok és a nyilvánosság részvételi jogai tekintetében;

46. tudomásul veszi az albán kormánynak a hulladékgazdálkodási ágazat reformjára vonatkozó bejelentését, amelynek keretében központosítják és javítják az ország hulladékgyűjtését és -gazdálkodását; aggodalommal veszi tudomásul azonban, hogy a Bizottság értékelése szerint a jelentéstételi időszakban nem történt előrelépés az éghajlatváltozás és a környezetvédelem területén; sürgeti az albán kormányt, hogy kezelje prioritásként az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó stratégiák végrehajtását, a megújuló energiaforrások fejlesztését és a fenntartható gazdasági növekedés támogatását;

47. mély sajnálatát fejezi ki, hogy a stratégiai beruházásokról szóló 2015. évi albán jogszabályt meghosszabbították, tekintettel annak azon rendelkezéseire, amelyek lehetővé teszik a gyorsított engedélyezési eljárásokat és a környezetvédelmi ellenőrzés csökkentését, ami azzal a kockázattal jár, hogy hátrányosan érint védett területeket és más, környezeti szempontból érzékeny övezeteket; felszólít a védett területekről szóló jogszabály 2024. évi módosításainak hatályon kívül helyezésére, amelyek lehetővé teszik a védett területeken belüli nagyszabású turisztikai infrastruktúra-fejlesztést, valamint átruházzák a kulcsfontosságú irányítási és döntéshozatali hatásköröket a Nemzeti Területi Tanácsra, ezzel gyengítve a környezetvédelmi felügyeletet;

48. kiemeli, hogy a Bizottság óva intette Albániát az olyan fellépésektől, amelyek hatással lehetnek uniós csatlakozási pályájára, miközben az országban folyamatosak a tiltakozások egy olyan nagyszabású luxusfejlesztési projekt ellen, amely veszélyezteti a flamingóknak, fókáknak és teknősök fészkelőhelyeinek otthont adó vadvédelmi területét; e tekintetben csatlakozik a Bizottság bírálatához, és emlékeztet arra, hogy az uniós környezetvédelmi szabályoknak, többek között a madárvédelmi irányelvnek[6] és az élőhelyvédelmi

---

[6] Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

irányelvnek[7] való megfelelés az uniós csatlakozás előfeltétele;

49. komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a Vjosa-Narta védett területen folyamatban lévő fejlesztések jól szemléltetik e jogszabályi változások gyakorlati következményeit és az elismert ökológiai értékkel rendelkező területeket érintő, ebből fakadó kockázatokat; szorosan figyelemmel kíséri az ezzel kapcsolatban zajló békés tömegtüntetéseket; felhívja az albán hatóságokat, hogy haladéktalanul vezessenek be moratóriumot a védett területeken belüli valamennyi új engedélyezési eljárásra, építési beruházásra és fejlesztési beavatkozásra mindaddig, amíg a védett területekről szóló módosított törvény összeegyeztethetetlen rendelkezéseit – a Bizottság és a Parlament régóta fennálló kérése alapján és a 27. fejezet zárókritériumaival összhangban – hatályon kívül nem helyezik, és amíg az uniós természetvédelmi normáknak való teljes körű megfelelés nem biztosított; hangsúlyozza, hogy e területen minden projektet átfogó környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni, amely teljes mértékben összhangban van az uniós normákkal, ideértve a helyi közösségek, a tudósok és a civil társadalom bevonásával zajló átlátható nyilvános konzultációs folyamatot is;

Külpolitika és regionális együttműködés

50. elismerését fejezi ki amiatt, hogy Albánia továbbra is teljes mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához, köztük a korlátozó intézkedésekhez, továbbra is részt vesz a közös uniós biztonsági és védelempolitikai missziókban és műveletekben, és konstruktív szerepet tölt be a regionális stabilitás előmozdításában, ami alátámasztja az ország határozott euroatlanti irányultságát; üdvözli a biztonsági és védelmi kérdésekben az EU–Albánia biztonsági és védelmi partnerség, valamint a biztonsági és védelmi párbeszéd révén folytatott megerősített együttműködést; hangsúlyozza a további együttműködés, például a közös képzési kezdeményezések, a megosztott hírszerzési képességek és a megerősített határbiztonsági intézkedések fontosságát a regionális és globális biztonsági kihívások kezelése érdekében;

51. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kezdeményezésekben és szervezetekben való részvételnek továbbra is összhangban kell lennie az uniós értékekkel, a regionális stabilitással és Albánia uniós integrációs célkitűzéseivel; hangsúlyozza az átláthatóság és a megfelelő parlamenti ellenőrzés fontosságát a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos döntésekben;

52. hangsúlyozza a jószomszédi kapcsolatok és a regionális együttműködés fontosságát, amelyek az uniós bővítési folyamat

---

[7] A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

alapvető elemei, és üdvözli Albánia aktív részvételét a regionális kezdeményezésekben; hangsúlyozza, hogy a Nyugat-Balkánon el kell mélyíteni a biztonsági együttműködést, előmozdítva a regionális partnerek közötti szorosabb koordinációt a szervezett bűnözés, a kiberfenyegetések és a hibrid kihívások elleni küzdelem érdekében; elismeri az adriai- és jón-tengeri régió stratégiai jelentőségét az európai biztonság és gazdasági stabilitás szempontjából; felhívja Albániát, hogy az EU-val és a NATO-val együttműködve erősítse meg tengeri védelmi képességeit, beleértve a tengeri infrastruktúra megerősítését, a megfigyelési rendszerek javítását, valamint az illegális tevékenységek, például az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések fokozását; ösztönzi, hogy Albánia szorosabb együttműködést folytasson az uniós parti államokkal a kritikus tengeri útvonalak védelmének és a régió környezeti fenntarthatóságának biztosítása érdekében;

53. figyelmeztet, hogy az uniós kereten kívül kidolgozott kezdeményezések – köztük a „Nyílt Balkán” kezdeményezés – azzal a kockázattal járnak, hogy párhuzamos struktúrák jönnek létre, amelyek alááshatják a berlini folyamatot és a nyugat-balkáni közös regionális piacot;

Uniós támogatás

54. üdvözli az IPA III és a Reform- és Növekedéstámogató Eszköz keretében Albániának nyújtott uniós pénzügyi és technikai támogatást, és hangsúlyozza, hogy az ilyen támogatásnak továbbra is szorosan kapcsolódnia kell a reformok konkrét végrehajtásához és a mérhető eredményekhez; felszólít a Nyugat-Balkánon a stabilitást és a rezilienciát fokozó regionális biztonsági kezdeményezések megerősített uniós támogatására; üdvözli az Európai Békekeret keretében az albán fegyveres erők támogatására irányuló kétoldalú támogatási intézkedéseket, amelyek javítják Albánia azon képességét, hogy hozzájáruljon a közös uniós biztonsági és védelempolitikai missziókhoz és műveletekhez;

55. kéri a civil társadalmi szervezetek, a vállalkozói szövetségek és a szociális partnerek megerősített felügyeletét és érdemi részvételét a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz valamennyi szakaszában, beleértve a reformintézkedések megtervezését, a projektek végrehajtását és az eredmények nyomon követését is;

56. felhívja az EU-t, hogy az uniós kohéziós politikákkal összhangban nyújtson további pénzügyi és technikai segítséget Albániának a fenntartható vidékfejlesztés támogatásához és a város és a vidék közötti szakadék csökkentéséhez;

57. aggodalmát fejezi ki az Európai Csalás Elleni Hivatal által a vidékfejlesztést célzó uniós előcsatlakozási támogatási eszköz (IPARD II) programjának albániai végrehajtása során feltárt súlyos

szabálytalanságok miatt; hangsúlyozza a teljes átláthatóság, az elszámoltathatóság és a hatékony ellenőrzési mechanizmusok biztosításának fontosságát az uniós pénzügyi támogatás felhasználása során az Unió pénzügyi érdekeinek védelme és a közvélemény bizalmának fenntartása érdekében; felszólít a szükséges korrekciós intézkedések haladéktalan végrehajtására;

58. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is nyújtson egyértelmű iránymutatást a reformprioritásokról, és biztosítsa a reformok előrehaladásának átlátható és szigorú nyomon követését; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy indítson tájékoztató kampányt valamennyi tagállamban és Albániában, hogy elmagyarázza a polgároknak az uniós bővítés pozitív hatását;

59. ösztönzi a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy a kiberbiztonság, az információmanipuláció és a kritikus infrastruktúrák védelme terén továbbra is segítsék Albánia hibrid fenyegetésekkel szembeni rezilienciájának növelését; hangsúlyozza, hogy javítani kell a koordinációt, és kezelni kell az albán lakosság uniós csatlakozás iránti támogatásának aláásására törekvő dezinformációt és hibrid fenyegetéseket azáltal, hogy stratégiaibb módon hangsúlyozzák az EU jelentőségét a nyugat-balkáni emberek számára;

°

° °

60. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint az Európai Tanács elnökének, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Albán Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének.